

ΙΕΡΟΣ

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΠΡΟΝΟΙΑ, ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ, ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΔΑΠΑΝΗ, ΔΕ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚ. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ «ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ»

ΕΤΟΣ Β'. | ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ τῇ 19 Μαΐου 1912 | ΑΡΙΘ. 59

«Δεῦτε πρός με πάντες ἃ κοπιᾶντες καὶ παροτιμῆνοι, κλέψω ἀνγκύρω ὑμᾶς».
(Ματθ. ια', 28).

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ

« Είπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς. Πᾶς ὅστις ἐμολογήσῃ ἐν ἑμοῖ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἐμολογήσω καὶ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς... Καὶ ὅς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ἐπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος ». (Ματθ. 10, 32 κτλ.)

Μεγάλοι καὶ ὑψηλοὶ καὶ ἀκατάληπτοι διὰ τὴν σύγχρονον γενεὰν τῶν Χριστιανῶν μας ἀλήθειαι βροντοφωνοῦνται σήμερον μὲ τὰς ἀποστολικὰς καὶ εὐαγγελικὰς περικοπὰς, τὰς ἀναγινωσκομένας κατὰ τὴν παρούσαν Κυριακὴν, ὁποῦ ἐορτάζομεν τὴν ἀνάμνησιν πάντων τῶν ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ μαρτυρησάντων Χριστιανῶν ἁγίων.

Καὶ ἐγὼ εὐρίσκομαι εἰς τὴν δυσκολίαν ὅχι τόσον τί νὰ εἶπω καὶ περὶ τίνος ἰδιαιτέρως νὰ ὁμιλήσω ἐκ τῶν μεγάλων τούτων διδαγμάτων, ὅσον τί νὰ μὴ εἶπω καὶ τί δύναμαι νὰ παραλείψω ἀπὸ τῶν μέγαν θησαυρῶν τῶν ζωηφόρων ἀληθειῶν, ὅσας ἀποκαλύπτουσι πρὸς ἡμᾶς τὰ ἀναγινωσκόμενα τὴν σήμερον ἱερὰ καὶ κείμενα.

Αἱ ἀλήθειαι αὗται εἶνε ἰδιαζόντως σοβαραί, εἶνε σπουδαιόταται ἀλήθειαι, καὶ εἶνε τοιαῦται ἀλήθειαι, αἱ ὁποῖαι πρέπει ν' ἀναπτύσσονται συχνάκις, καὶ νὰ τίθενται ἀείποτε ὑπὸ τὰ ὄμματα καὶ τὴν μελέτην τῶν Χριστιανῶν εὐκαίρως καὶ ἀκαίρως, ἀλήθειαι, τὰς ὁποίας οὐδέποτε πρέπει

νὰ λησμονῶσι καὶ τὰ ἄτομα καὶ τὰ ἔθνη, τὰ ὁποῖα δὲν θέλουσι ν' ἀποθάνωσι, τὰ ὁποῖα θέλουσι νὰ φέρωσι στέφανον, τὰ ὁποῖα θέλουσι νὰ ζήσωσι καὶ βασιλεύσωσι καὶ δοξασθῶσιν.

Αἱ ἀλήθειαι αὗται εἶνε, ὃ μὴ γένοιτο, παύσωσι νὰ ἐμπνέωσι τὰς σκέψεις καὶ πράξεις τοῦ βίου μας, ὁ βίος μας θὰ μείνῃ ἄνευ σκοποῦ, καὶ ἄνευ προορισμοῦ ὑψηλοτέρου.

Αἱ ἀλήθειαι αὗται εὐθὺς ὡς παύσωσι ν' ἀναγνωρίζωνται ὡς ὁ ὑπερτατος νόμος εἰς τὸς καθ' ἡμέραν σχέσεις τῶν ἀνθρώπων, εὐθὺς ὡς παύσωσι νὰ θεωρῶνται ὡς ἀφειρηταὶ καὶ σκοπὸς τῆς ἡμετέρας ζωῆς, ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων, ἡ ζωὴ τῶν λαῶν δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἐξακολουθήσῃ, ἡ καὶ ἂν ἐξακολουθήσῃ, ἡμεῖς θέλομεν παύσῃ νὰ εἴμεθα καὶ νὰ λεγόμεθα Χριστιανοὶ καὶ ἴσως ἴσως καὶ ἄνθρωποι, θέλομεν παύσῃ καὶ νὰ ζῶμεν Χριστιανικῶς καὶ ἀνθρωπίνως.

Αὗται αἱ ἀλήθειαι καὶ τὰ μεγάλα Χριστιανικὰ ταῦτα δόγματα καὶ δίδαγματα ἐστερέωσαν καὶ ἐκαλλιτέ-

ρευσαν τὸν κόσμον, ἐξηγυένισαν καὶ ἐνεδυνάμωσαν τοὺς χαρακτῆρας, ἐξήγγισαν καὶ ἐπνευματοποίησαν καὶ ἐξωογόνησαν τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἔδωκαν εἰς τὸν κόσμον τοὺς ἥρωας τοῦ καθήκοντος, τοὺς μάρτυρας τῆς πίστεως, τοὺς γίγαντας τῆς ἀρετῆς, τοὺς Τιτάνας τῆς ἀγνότητος καὶ εὐορκίας, ἐκείνους ὄσους, ὡς οἱ ὑμνούμενοι τῆς σήμερον φωστῆρες καὶ οὐράνιοι ἄνθρωποι καὶ ἐπίγειοι ἄγγελοι τοῦ νοητοῦ τῆς Ἐκκλησίας στερεώματος «εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἐγεννήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμοις», καὶ ἔστησαν τρόπαια καὶ ἦσαν θριάμβους, καὶ «θλιβόμενοι, κακονχούμενοι, ὑστερούμενοι» καὶ τὰ μυρία πάσχοντες κατὰ ἔλαβον τὸν στέφανον τῆς δόξης καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐκεῖ !

Ἄνεγνώσθησαν δὲ τὰ μεγίστη σπουδαιότητος ἱερὰ ταῦτα κείμενα τὴν σήμερον Κυριακὴν, καὶ αἱ ὑψίστης καὶ βαθυτάτης σημασίας καὶ παγκοσμίου χρησιμότητος αὗται ἀλήθειαι ἐβροντοφωνήθησαν κατὰ τὴν παρούσαν ἡμέραν, διότι τὴν σήμερον ἐπιτελοῦμεν ἀνάμνησιν πάντων ἐκείνων τῶν ἁγίων ἀνδρῶν, ὅσοι ἐφαρμόσαντες εἰς τὸν βίον των τὰς ἀληθείας ταύτας ἐδόξασαν ἐπὶ τῆς γῆς τὸν Θεόν, διὰ τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐσεβείας των, διὰ τοῦ βίου καὶ τῶν ἀγώνων των, διὰ τοῦ κηρύγματος καὶ τοῦ αἵματος αὐτῶν, καὶ νῦν ἀντιδοξάζονται ἐν οὐρανοῖς, διότι τὴν σήμερον τιμῶμεν ὅχι ἰδι-

αιτέρως τοῦτον ἢ ἐκεῖνον τούτου ἢ ἐκεῖνου τοῦ τόπου, ἢ τοῦ ἔθνους ἢ τῆς φυλῆς τὸν ἅγιον, τὸν δίκαιον, τὸν μάρτυρα, τὸν κοινωφελῆ ἄνδρα, ἀλλὰ σύμπαντας ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὄλων τῶν χρόνων, ὄλων τῶν τόπων, ὄλων τῶν ἔθνων τοὺς ἐκλεκτοὺς καὶ ἀγίους ἄνδρας ὁμοῦ καὶ γυναῖκας, ὄσοι καὶ ὄσαι ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τῆς σήμερον εὐηρέστησαν εἰς τὸν Θεόν, ὑπηρετήσαν τὰ ὑψηλὰ ἰδεώδη, πλήρως ἐξεπλήρωσαν τὸν ἑαυτὸν προορισμὸν καὶ ἔφερον γενναίως τὸν λαχόντα ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν σταυρὸν καὶ βαρὺν κλῆρον τοῦ καθήκοντος, εἴτε οὗτοι ἦσαν Ἕλληνες καὶ Ἰουδαῖοι, Ῥωμαῖοι καὶ Ἀραβες, Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἐλαμίται καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης, Σκύθαι καὶ Σλαῦοι, Σάξωνες καὶ Γαλάται, Γότθοι καὶ Οὐνοὶ, Αἰθίοπες καὶ Ἐρυθρόδερμοι, δοῦλοι καὶ ἐλεύθεροι, οἱ κατοικήσαντες τὰς πέντε Ἡπείρους οἱ ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ τῇ Δύσει, ἐν τῇ Ἀρκτῷ καὶ τῇ Μεσημβρίᾳ, πάντες οὗτοι οἱ πρότερον καὶ οἱ ὕστερον κατὰ Χριστὸν βιώσαντες, οἱ ἀξιοθέντες νὰ δεχθῶσι τὴν ἐπίπνοιαν καὶ τὸν φωτισμὸν τοῦ Παναγίου Πνεύματος, τὸ ὁποῖον θεμελιῶσαν κατὰ τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν τὴν Ἐκκλησίαν, κατεστόλισε τάχιστα καὶ ὑπερεπλήρωσε τοιούτων ἐξαιρέτων πολιτῶν τὴν βασιλείαν ταύτην τοῦ Θεοῦ, ἥτις ἰδρυθεῖσα

ἐπὶ τῆς γῆς, θριαμβεύει ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ μένει εἰς τὸν αἰῶνα !

Πάντες οὗτοι ὡμολόγησαν τὸν Χριστὸν ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων ἐν μέσῳ καὶ αὐτῶν τῶν πλέον σκληροτάτων βασάνων, δι' ὧν ἐδοκιμάσθη ἡ πίστις των. Τῆς ὁμολογίας ταύτης τὸ ζήτημα ὑπῆρξε δι' αὐτοὺς μέγα, ἐστοίχισεν εἰς αὐτοὺς διωγμούς, καταφρόνησιν, θάνατον. Πλὴν οὗτοι ἐγίνωσκον ὅτι Χριστιανισμός, ὅστις δὲν στοιχίζει βασάνους καὶ στερήσεις, διωγμούς πίεσεις καὶ θάνατον, δὲν εἶνε ἀληθῆς Χριστιανισμός, οἱ τοὶ ἐβλεπον ὅτι ὁ Χριστιανισμός ἐν τῷ σταδίῳ διὰ τοὺς τρέχοντας ἔχει σιαυρόν, καὶ μόνον εἰς τὸ τέρας χορηγεῖ τὸν στέφανον οὐδένα δ' ἐξ αὐτῶν ἐλάθιανεν ὅτι ὅστις δὲν θυσιάζει καὶ τὰ πλέον προσφιλῆ αὐτῷ πράγματα χάριν τοῦ Χριστοῦ, οὐδέποτε θὰ φθάσῃ εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ διὰ τοῦτο αὐτοὶ καὶ ὡμολόγησαν τὴν καλὴν ὁμολογίαν, καὶ ἐστρατεύθησαν τὴν καλὴν στρατείαν, καὶ ἔλαβον ἐπ' ὧμων τὸν σταυρόν, καὶ οὐδὲν ἐστάθη ἱκανὸν ἐν τῷ κόσμῳ νὰ χωρίσῃ αὐτοὺς τῆς ἀγάπης ταύτης τοῦ Χριστοῦ, θλίψεις ἢ στενοχωρία, μάχαιρα ἢ διωγμός, ὕψος ἢ βάθος, ἐνεστώτα ἢ μέλλοντα, καὶ διὰ τοῦτο νῦν δικαίως ἀποτελοῦσι τὴν ἐν οὐρανοῖς θριαμβεύουσαν Ἐκκλησίαν, τὴν Ἐκκλησίαν τῶν πρωτοτόκων, τῶν ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων, ἐκείνων, ὅσοι παρὰ τὸν θρόνον τοῦ ἀρνίου ἰστάμενοι ἀναπέμπουσι τὰς προσευχὰς των

καὶ παρακαλοῦσι τὸν οὐράνιον ἡμῶν Πατέρα καὶ Θεὸν πάσης παρακλήσεως, ἵνα καὶ ἡμεῖς οἱ ἐν τῷ χωνευτηρίῳ τοῦ παρόντος κόσμου ζῶντες καὶ δοκιμαζόμενοι ἀξιωθώμεν μέχρι βίου δυσμῶν κρατοῦντες τὴν ἀληθινὴν πίστιν, ὁμολογοῦντες τὴν καλὴν ὁμολογίαν, τὴν καλὴν στρατείαν στρατευόμενοι νὰ στήκωμεν ἐδραῖοι καὶ ἀμτακίνητοι καὶ μηδὲν ἡμᾶς νὰ χωρήσῃ ποτὲ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, ἵνα καὶ ὁ Χριστὸς ὁμολογήσῃ ἡμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς του τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων, καὶ δώσῃ ἡμῖν κλήρον ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσι.

Τί δ' ἐπὶ μέρους περιέχουσι καὶ τὰ ἀποστολικά καὶ τὰ εὐαγγελικά λόγια, αἵτινα τὴν σήμερον ἀναγινώσκονται, λεπτομερῶς ἐξετάζομεν ἄλλοτε.

† Ὁ Σμύρνης ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ

Ἐν τῇ ἀξιολογητάτῃ ἐρμηνευτικῇ περὶ τοῦ «Ἐκατοντάρχου τῆς Καπερναίου» μελέτῃ τοῦ σοφοῦ ὄντως Μητροπολίτου Σεβ. ἁγ. Πρ. Νικομηθείας κ. κ. Φιλοθέου παρεστήθησαν τὰ ἑξῆς λάθη :

Ἐν τεύχει 42 σελ. 676 στήλ. 6', στίχ. 14 γράφει βήματα ἀντὶ ζητήματα ἐν τεύχει 46 σελ. 742 στήλ. 6', στίχ. 4 γράφει συνεσκιασμένον ἀντὶ συνεσκευασμένον καὶ ἐν τεύχει 50 σελ. 809 στήλ. 6', στίχ. 16 γράφει εἶχεν ἀντὶ εἶπε.

Ἡ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ

Ἐκ τῶν ὀλεθριωτάτων ἠθικῶν νόσων, τῶν φθειρουσῶν τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν, τῶν παραλυουσῶν τὴν Χριστιανικὴν κοινωνίαν εἶνε ἡ θρησκευτικὴ ἀδιαφορία. Δύναται τις μάλιστα εἰπεῖν, ὅτι αὕτη εἶνε πολλῶ χειρῶν καὶ ἐπικινδυνωτέρα καὶ αὐτῆς τῆς ἀπιστίας καὶ ἀθεΐας. Καὶ ἰδοὺ διὰ τί. Πρῶτον, διότι ἡ παντελὴς ἀπιστία καὶ ἀθεΐα δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς ὀξεΐαν καὶ παροδικὴν νόσον, ἐνῶ ἡ θρησκευτικὴ ἀδιαφορία πρὸς χρόνιον καὶ ὑπουλον, ἥτις ἀνεπαισθήτως φθείρει τὸν ἀνθρώπινον ὄργανισμὸν καὶ ἡ ὀποία καὶ δυσκόλως διαγινώσκειται καὶ διαγινωσκομένη δυσκολώτερον δύναται νὰ θεραπευθῇ, ὡς οἱ κρύφιοι καὶ χαμηλῆς θερμοκρασίας πυρετοὶ (κρυφοθέρμαι κοινῶς λεγόμεναι) ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἀποτόμους καὶ ὑψηλῆς θερμοκρασίας ἐφημέρους πυρετούς, ὡς ἡ ἀπαισία καὶ βροτολογιγὸς νόσος φθίσις ἐν συγκρίσει πρὸς μίαν περιπνευμονίαν ἢ ἀκριβέστερον, ἡ ἀθεΐα δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν ὀξεΐαν παραφροσύνην, ἡ δὲ θρησκευτικὴ ἀδιαφορία πρὸς τὴν μονομανίαν καὶ ὑποχονδρίαν, αἵτινες, ὡς γνω-

στόν, εἶνε σχεδὸν ἀνίατοι, ἐν ᾧ ἡ πρώτη συνηθέστατα θεραπεύεται.

Τοιαύτη τις διαφορὰ λοιπὸν ὑπάρχει καὶ μεταξὺ ἀθεΐας καὶ θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας. Οἱ ἄθεοι ὄντως πάσχουσιν ἐν εἶδος παραφροσύνης καὶ ψυχολογικοῦ παροξυσμοῦ, ἀντικρως προσκρούοντες πρὸς τὰ στοιχειώδη ἀξιώματα τῆς λογικῆς καὶ τῆς ψυχολογίας· διότι ὄντως, ὡς τὸ θεόπνευστον ἀπεφάνθη τοῦ Δαυὶδ στόμα, μόνον «δ ἄφρων δύναται νὰ εἴπῃ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστι Θεός», τοῦδ' ὅπερ ἐπανέλαβον ἀνάκαθεν καὶ τὴν σήμερον ἐπαναλαμβάνουσι καὶ ἐπιστημονικῶς ἐπικυροῦσιν ὄλαι αἱ κορυφαὶ τῆς Ἐπιστήμης, οἱ ὄντως σοφοὶ καὶ ἀληθῶς ἐπιστήμονες.

Δὲν ἀπαιτεῖται λοιπὸν πολὺ, δπως ὁ ἄθεος καὶ ἀπιστος ἀνελθῆναι τὸ πάθος του, ἀρκεῖ νὰ ἐμβαθύνῃ ὀλίγον εἰς τὸ βιβλίον τῆς φύσεως καὶ τοῦ κόσμου, ἀρκεῖ νὰ ὀρίσῃ ἐν βλέμμα ἐπὶ τῶν δέλτων τῆς ἱστορίας, ἀρκεῖ τὴν ἴδιαν αὐτοῦ συνειδήσιν νὰ ἐξιχνιάσῃ, ἀρκεῖ πρὸς τὸν τυχόντα σῶφρονα ἐπιστήμονα νὰ συζητήσῃ καὶ τὰ συγγράμματα των

μεγαλυτέρων και περιφημοτέρων φιλοσόφων και επιστημόνων και δη τὰς Ἀγίας Γραφὰς και τοὺς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἐρευνήσῃ και μελετήσῃ, και ἂν μὴ ἐξ ἄλλων ποταπῶν παθῶν ἢ ἡ καρδία του πεπωρωμένη, ἢ ὁ ἐγκέφαλός του φυσιολογικῶς πάσῃ, εὐκόλως ἢ φρόνησις θὰ τῷ ἐπανέλθῃ, εἰς τὸν Θεὸν θὰ πιστεύσῃ και τὰς θεμελιώδεις θρησκευτικὰς ἀληθείας θ' ἀποδεχθῇ και τὴν ψυχικὴν του ὑγείαν θ' ἀνακτήσῃ.

Ἡ ἀθεΐα δηλαδὴ εὐκολώτερον, ὡς ἐκ τῆς ἀποτόμου και καταφανοῦς ἀντιθέσεως τῆς πρὸς τὴν στοιχειώδη λογικὴν και τὴν καθολικὴν συνείδησιν, και ὑπὸ τῶν ἄλλων διαγινώσκεται και εἰς τὴν κοινὴν ἀντίληψιν προσπίπτει, και ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ὑπ' αὐτῆς συνηχομένου γίνεται ἀντιληπτή. Ἡ διάγνωσις δὲ, ὡς γνωστόν, διὰ μίαν νόσον εἶνε τὸ ἥμισυ και πλεόν τοῦ παντὸς τῆς θεραπείας αὐτῆς. Διότι ἀντιλαμβανόμενος τὴν πλάνην του ὁ μὴ πεπωρωμένος, ἀλλὰ πεπλανημένος και κατ' ἐπιπολήν, οὔτως εἰπεῖν, ἄθεος, συνέρχεται εἰς ἑαυτὸν και σώζεται. Τοῦναντίον ὁμως οἱ ἐκ θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας πάσχοντες δυσκολώτατα εἶνε δυνατὸν ν' ἀντιληφθῶσι τὴν ἠθικὴν ἀσθενείαν των, και τοὺς ἄλλους ἀντιλαμβανόμενους και ἐλέγχοντας δὲν πιστεύουσι και συνηθέστατα μι-

σοῦσι και ἀποστρέφονται, ἀπαρράλλακτως ὅπως οἱ φυματιῶνες, οἷτινες οὐδέποτε ἀντιλαμβάνονται, οὔτε και λεγόμενον πιστεύουσιν, ὅτι ὑπὸ τῆς ἀπαισίας νόσου κατατρύχονται, και ἂν εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ θανάτου εὐρίσκωνται. Ὡστε οἱ θρησκευτικῶς ἀδιάφοροι και ὀνόματι μόνον Χριστιανοί, ἐνεκεν ἀκριβῶς τῆς ἰδιότητος ταύτης τῆς ἀσθενείας των, ἐλαχίστας ἐλπίδας διορθώσεως και σωτηρίας παρέχουσι· διότι ἐπαναπαυόμενοι εἰς τὸ ὅτι, ὡς γεννηθέντες ἐκ Χριστιανῶν και ἅπαξ βαπτισθέντες, ἀνήκουσι τυπικῶς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν Ὁρθοδοξίαν, και εἰς τὸ ὅτι λόγῳ ἀκριβῶς τῆς ἀδιαφορίας των δὲν προσβάλλουσι θετικῶς οὔτε ἀρνοῦνται τὴν θρησκείαν, ἐν ἣ ἐγεννήθησαν, οὔτε φανερώς κηρύττονται ἄθεοι και ἀτίχριστοι, ὅπως οὐδὲ τοῦναντίον ποτὲ δὲν ἐνδιαφέρονται ὅπως ὑποστηρίξωσι τὴν θρησκείαν των προσβαλλομένην ἢ τοῖς ἄλλοις διακηρύξωσι και ἐπιβάλωσι, νομίζουσιν ἀὐταπατώμενοι, ὅτι τοῦτο και μόνον ἀρκεῖ, ἵνα τοὺς σώσῃ, οὐδόλως δὲ σκέπτονται ὁποῖας και ὁποῖας ὑποχρεώσεις ἅπαξ γενόμενοι Χριστιανοὶ ἀνέλαβον τόσον ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ και τῆς Ἐκκλησίας, ὅσον και ἀπέναντι τοῦ πλησίον τῆς κοινωνίας και τῆς Πατρίδος, και

οὐδόλως ἢ ἐλάχιστα ἐπομένως σκοτίζονται ὅπως τὰ ἐντεῦθεν ἀπορρέοντα θρησκευτικὰ, πατριωτικὰ και ἠθικοκοινωνικὰ καθήκοντα αὐτῶν ἐκπληρώσωσιν. Ἀφωσιωμένοι καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὰς μερίμνας τὰς βιωτικὰς και τὰς σαρκικὰς ἀπολαύσεις και ἀπερροφημένοι τελείως ἀπὸ τὰ κοσμικὰ συμφέροντα, τὰς ἡδονὰς και τὰς διασκεδάσεις, προκειμένου περὶ τῆς θρησκείας των και τῶν ἠθικοθρησκευτικῶν αὐτῶν καθηκόντων, οὐδόλως ἢ ἐλάχιστα μεριμνῶσι, μυρία δὲ ὅσας προφάσεις εὐρίσκουσιν, ὅπως ἀποφύγωσι τὰς θρησκευτικὰς και ἠθικοκοινωνικὰς αὐτῶν ὑποχρεώσεις και, ὡς οἱ κεκλημένοι τοῦ Δείπνου τοῦ Βασιλικοῦ τῆς εὐαγγελικῆς παραβολῆς, ὁ μὲν «ἀγρὸν ἠγόρασα και ἔχω ἀνάγκην ἐξελεθεῖν και ἰδεῖν αὐτόν» ἐρωτῶ σε «ἔχε με παρητημένον», ὁ δὲ «ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε, και πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά» ἐρωτῶ σε «ἔχε με παρητημένον», και ἔτερος «γυναῖκα ἔγημα, και διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν» και τὰ παρόμοια προφασίζόμενοι λέγουσιν.

Εἶνε λοιπὸν και λέγονται Χριστιανοὶ και ἐν τούτοις οὐδέποτε ἢ σπανιώτατα, και τότε κατὰ τύπους και συνήθειαν και πρὸς ἐπίδειξιν, ἐκκλησιάζονται. Εἶνε και λέγονται Χριστιανοὶ και δὴ Ὁρθόδοξοι, και οὐδὲ κἂν τὰ στοι-

χειώδη δόγματα τοῦ Χριστιανισμοῦ και τῆς Ὁρθοδοξίας γνωρίζουσιν. Εἶνε και λέγονται Χριστιανοὶ και οὐδὲ εἰς τὴν ἐλαχίστην ταύτην θυσίαν και σωματικὴν ἐγκράτειαν, τὴν τήρησιν τῶν νηστειῶν, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ και πρὸς ἰδίαν ὠφέλειαν σωματικὴν τε και ψυχικὴν νὰ ὑποβληθῶσι καταδέχονται, ἢ και ἂν νηστεύωσι κάποτε, μᾶλλον διὰ λόγους ὑγιεινοῦς (τινὲς μάλιστα, ὡς ἐκ πείσματος σατανικοῦ, πᾶσαν ἄλλην ἡμέραν και ὄχι τὴν Τετάρτην ἢ Παρασκευὴν νηστεύουσιν, ἢ μᾶλλον ἀλλαξοφαγοῦσιν), ἢ και πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις και ἀποφυγῆν τῶν ἐπικρίσεων ὑποκριτικῶς τὸ πράττουσιν.

Οὐδένα σεβασμὸν δὲ πρὸς τὸν ἱερὸν Κλῆρον και πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἀνωτέρους Ἐκκλησιαστικούς λειτουργοὺς δεικνύουσιν. Οὐδέποτε ἐσκέφθησαν κἂν περὶ ἐξομολογήσεως, τοῦ σπουδαϊοτάτου τούτου Μυστηρίου καὶ ἀπικριτήτου διὰ πάντα Χριστιανὸν καθήκοντος, και εἰς αὐτὸ δὲ τὸ ὕψιστον Μυστήριον, τὴν Θεῖαν Κοινωνίαν, οὐδέποτε ἢ σπανιώτατα, και τοῦτο ἐκ συνηθείας, ὁλως ἀνέτοιμοι και ἀνεξομολόγητοι προσέρχονται.

Ἐν ᾧ δὲ τοὺς ἀκούετε μυρία ὅσα ἐν ταῖς συναναστροφαῖς αὐτῶν νὰ φλυαρῶσι, και διὰ τῆς

ἄνω Ἀνατολῆς ἀκόμη ἀσήμαντα γεγονότα νὰ συζητήσωι, ν' ἀνοίγωσι πεπεσέας καὶ τραπεζομάνδουλα διὰ τὸν βίον καὶ τὰ οἰκογενειακά τοῦ ἑνὸς καὶ τῆς ἄλλης, καὶ αὐτὸ τὸ ἔνδυμα, τὸ βάδισμα καὶ τὸ κάθισμα, τὸν βῆχα ἢ τὸν γέλωτα καὶ τὰς διαφόρους κινήσεις τοῦ πλησίον ἢ τῆς πλησίον των νὰ ἐπικρίνωσι, νὰ σχολιάζωσι καὶ πολυπραγμονώσιν, οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον ἐνδιαφέρον περὶ θρησκευτικῶν ζητημάτων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων δεικνύουσιν, ἐκτὸς μόνον ἂν πρόκηται τινα τῶν Ἱερωμένων νὰ ἐπικρίνωσι καὶ ἱεροκατηγορήσωσιν, ἢ θρησκευτικόν τι ἔθιμον ἢ τύπον νὰ χλευάσωσιν. Ἄν δὲ τοιμήσητε περὶ θρησκευτικοῦ τιος ζητήματος ν' ἀνοίξητε ὄμιλιαν, μετὰ μυκτηρισμῶν καὶ εἰρωνείας θὰ σᾶς ὑποδεχθῶσιν, ἢ, ἂν πρὸς στιγμὴν ἐξ ἀβρόβητος σᾶς ἀκροασθῶσι, δὲν θὰ παρέλθουν πολλὰ τῆς ὥρας λεπτά, ἵνα ἀκούσητε τὴν στερεότυπον ἐκείνην φράσιν «ὦχ, ἀδελφέ! ἄφες τὰ παπαδικά, διὰ τοὺς καλογήρους καὶ τοὺς παπάδες!» καὶ πάλιν εἰς τὰς ἀργολογίας των θὰ ἐπιδιοθῶσιν.

Ἐν ᾧ εὐρίσκουσι καιρὸν ν' ἀναγινώσκωσι καὶ τ' ἀνηθικώτερα μυθιστορήματα καὶ τῆς ἐλαφροτέρας φιλολογίας τὰ διηγήματα καὶ ποιήματα, καὶ τοῦ κόσμου τὰς ἐφημερίδας μέχρι τῶν ἐνοικια-

στηρίων νὰ ἀναδιψῶσι, προκειμένου περὶ μελέτης τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῶν θαυμασίων καὶ ἀπαραμίλλων εἰς κάλλος καὶ σοφίαν καὶ ἦθος Πατερικῶν συγγραμμάτων καὶ ἄλλων θρησκευτικῶν καὶ ἠθικοκοινωνικῶν περιοδικῶν καὶ ἀναγνωσμάτων, οὐτε μίαν ὥραν καθ' ἡμέραν ἢ τοῦλάχιστον καθ' ἑβδομάδα προθυμοποιῶνται ν' ἀφιερώσιν, καὶ ἐν ᾧ πλεῖστα ὄσα ὑπὲρ τῆς κοιλίας καὶ τῆς πολυτελείας δαπανῶσιν, οὐδὲ τὸ πολλοστὸν αὐτῶν εἰς ἀγορὰν ψυχωφελῶν βιβλίων καὶ περιοδικῶν ἀποφασίζουσιν νὰ διαθέσωσιν ἢ καὶ ἂν ἐκ προσωπικῶν λόγων εἰς τοιοῦτόν τι περιοδικὸν ἢ βιβλίον ὡς συνδρομηταὶ ἐγγραφῶσιν, ἀπὸ τὸν πολὺν ζῆλον (;), ὃν ἔχουσιν, οὐδ' αὐτὴν τὴν ταινίαν πολλάκις ἐνδιαφέρονται νὰ ἀφαιρέσωσιν, ἄδικτα δὲ τὰ φύλλα ἐν τινὶ ἐρμαρίῳ ἢ γωνίᾳ τοῦ γραφείου των συσσωρεύουσιν.

Τοιοῦτοι λοιπὸν ἄνθρωποι οἱ θρησκευτικῶς ἀδιάφοροι, οὐδὲν ἕτερον ἰδανικὸν καὶ εὐγενὲς προσορισμὸν ἢ τὸ συμφέρον καὶ τὰς ἡδονὰς τῆς σαρκὸς καὶ τὴν ἐξυπηρέτησιν καὶ ἱκανοποίησιν αὐτῶν ἐν τῷ βίῳ αὐτῶν ἔχοντες, οὐδεμίαν ἢ ἐλαχίστην σημασίαν καὶ προσοχὴν εἰς τὴν θρησκείαν καὶ τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν καθήκοντα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις δίδοντες, ἢ ἔστω κατὰ τύπους καὶ συνήθειαν ἐν μέρει αὐτὰ τηροῦν-

τες, ἀλλὰ πόρρω τοῦ πνεύματος καὶ τῆς οὐσίας τῆς Χριστιανικῆς ἡμῶν θρησκείας ἀπέχοντες καὶ οὐδέποτε ἐν ἐπι-

μενα φιλανθρωπικά, κοινωνικά, οἰκογενειακά καὶ πατριωτικά καθήκοντα νὰ παραμελῶσι καὶ τὴν αὐτὴν κατὰ φυσικὴν συνέπειαν

«Ἀφῆκεν εὐν τὴν ὕβριν αὐτῆς ἢ τὴν γυνὴν (ἢ Σαμαρείαν) καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν» (Ἰωάν. 8', 28).

γνώσει καὶ συναισθῆσει τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν καθήκοντα ἐξασκήσαντες, δὲν εἶνε δυνατὸν παρὰ καὶ τὰ στενώτατα πρὸς τὴν θρησκείαν συνδεόμενα καὶ ὑπ' αὐτῆς ἐμπνεόμενα καὶ ἐπιβαλλό-

καὶ ἐν τῇ ἐξασκήσει αὐτῶν ἀδιαφορίαν νὰ δεικνύωσιν. Διὰ τοῦτο σχεδὸν κατὰ γενικὸν κανόνα οἱ θρησκευτικῶς ἀδιάφοροι εἶνε ἢ φιλάργυροι ἢ σπάταλοι καὶ ἄσωτοι, συνηθέστατα δὲ καὶ πρὸς τὴν

οικογένειαν αὐτῶν ψυχροί, καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν ἄχρηστοι καὶ ἀφιλοπάτιδες.

Καθ' ὃ δὲ αὐταπατώμενοι καὶ οὐ μόνον τοὺς ἄλλους πλανῶντες, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ πλανώμενοι καὶ ταῖς εὐκόλως εὐρισκομέναις προφάσεσι ἢ τῇ τυπικῇ αὐτῶν θρησκευτικότητι δῆθεν δικαιολογούμενοι καὶ τὴν ἔλλειπὴν αὐτῶν ἠθικὴν κατάστασιν μὴ συναισθάνομενοι, ἐφ' ᾧ καὶ τοὺς τυχὸν ἐλέγχοντας ἢ συμβουλευόντας αὐτοὺς ὡς ἐχθροὺς ἐκλαμβάνουσι, δυσκολώτατα δύνανται νὰ σωθῶσι, διότι καὶ δυσκολώτατα δύνανται νὰ μετανοήσωσι. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Κύριος τοὺς τοιοῦτους κατηγορηματικῶς τῆς Βασιλείας αὐτοῦ ἀπέκλεισεν, εἰπὼν: « Ἀμήν, λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γενέσεται μου τοῦ δείπνου » (Λουκ. ιδ', 24). * *

Εἶνε δεύτερον χειρῶν τῆς ἀθεΐας ἢ θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας, διότι ἐκτός τοῦ δι' αὐτοὺς τοῦτου εἶνε ἐπιβλαβὴς ἢ ἠθικὴ αὕτη ἀσθένεια τῶν θρησκευτικῶς ἀδιαφόρων καὶ τῆς σωτηρίας τοὺς ἀποκλείει, εἰσὶν οὗτοι πολλῶ ἐπικίνδυνοι, κινδυνωδέστεροι καὶ αὐτῶν τῶν ἀθέων καὶ ἀπίστων, καὶ δι' αὐτὴν τὴν κοινωνίαν, ἐν ᾗ ζῶσι· διότι πλὴν τῆς ἀρνητικῆς βλάβης, ἦν διὰ τῆς φυτοζωίας αὐτῶν καὶ ἀχρηστίας τῇ κοινωνίᾳ προξενούσιν, εἰς οὐδὲν

εὐγενὲς ἔργον, εἰς οὐδένα ἱερὸν σκοπὸν φαινόμενοι χρήσιμοι, πᾶσαν πρόδοτον παρακωλύοντες καὶ εἰς τὴν στασιμότητα, συντελοῦντες, καὶ θετικῶς μεγάλως αὐτὴν διαφθείρουσι καὶ ἠθικῶς ζημιούσιν. Καὶ ἴδου διὰ τί. Ἐν ᾧ ἡ ἀπότομος παρεκτροπὴ τῶν ἀθέων ἀπὸ τῆς λογικῆς καὶ τῆς ἀληθείας καὶ ἡ φανερά ἀντίθεσις πρὸς τὴν κοινὴν γνώμην καὶ ἡ θετικὴ κατὰ τῆς θρησκείας ἐπίθεσις καὶ προσβολή, ἔνθεν μὲν τὴν προσοχὴν τοῦ κοινοῦ καὶ τὴν κατ' αὐτῶν ἀποστροφὴν καὶ προφύλαξιν ὡς ἀπὸ λελωβημένων καὶ ὑπὸ καταφανοῦς καὶ ἀποτροπαίου νόσου προσβεβλημένων, ἔνθεν δὲ τὴν κατ' αὐτῶν ἀντίδρασιν προκαλεῖ καὶ εἰς τὴν διέγερσιν τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος καὶ τοῦ ζήλου τῶν πιστῶν καὶ τῶν πατριῶν ἐχομέων συντελεῖ, καὶ οὕτω ἀντὶ βλάβης τοῦναντίον ὠφέλειαν ψυχικὴν πολλάκις προξενεῖ, τοῦθ' ὅπερ ἔχων ὑπ' ὄψιν καὶ ὁ θεὸς Ἀπόστολος Παῦλος ἔλεγεν, ὅτι « ἀνάγκη καὶ αἰρέσεις ἐν ἡμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται » (Κορ. Α', ια', 19), τοῦναντίον οἱ θρησκευτικῶς ἀδιάφοροι, κατ' ὄνομα ὄντες Χριστιανοί, καὶ ὡς πράγματι τοιοῦτοι ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐκλαμβάνομενοι, οἵτινες ὡς ἐκ τούτου καὶ ἀνυπόπτως τοὺς συναναστρέφονται, μεταδίδουσιν αὐ-

τοῖς ἀνεπαισθήτως τὸ μόλυσμα τῆς χλιαρότητος καὶ ἀδιαφορίας καὶ τῆς πρὸς τὰ θεῖα περιφρονησεως, ὑφ' ὧν αὐτοὶ κατέχονται καὶ οὕτω λεληθῶτως τὴν κοινωνίαν δηλητηριάζουσι.

Διὸ καὶ βλέπομεν σήμερον ὅτι ὡς καλπάζουσα φθίσις ἢ ψυχολέτειρα αὕτη ἠθικὴ ἀσθένεια τὰς πλείστας τῶν μεγαλοπόλεων καὶ οὐκ ὀλίγα χωρία ἔχει προσβάλει καὶ τὸν ὀλεθρον αὐτῶν ἀλματωδῶς προπαρασκευάζει καὶ κυρίως ἐκείνων, ὧν οἱ πνευματικοὶ ἱερεῖοι, αὐτοὶ πρῶτοι ὑπὸ τῆς ἀδιαφορίας κατεχόμενοι, δὲν φροντίζουσιν ὅπως ἔνθεν μὲν ἀπομονώσωσι καὶ καυτηριάσωσι τοὺς ἤδη προσβεβλημένους, δι' ὧν ἡ Ἐκκλησία παρέχει μέσων, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς δηλονότι τῶν ἱερῶν κανόνων ἐπὶ τῶν ἀμελούντων τὰς ἑαυτῶν ἠθικοθρησκευτικὰς ὑποχρεώσεις καὶ παρεκτρεπομένων τῶν ἑαυτῶν καθηκόντων, ἔνθεν δὲ νὰ τονώσωσι τοὺς μῆπω προσβληθέντας ὑπὸ τῆς νόσου ἀσθενεῖς ὀργανισμοὺς διὰ τῆς θρησκευτικῆς κατηχήσεως καὶ τῆς τακτικῆς καὶ ἀκόλουθου ἠθικοκοινωνικῆς διδασκαλίας.

Τοιαύτη ἢ ψυχολέθρος καὶ ἀπαισία αὕτη ἠθικὴ ἀσθένεια καὶ τοιαῦτα τὰ ὀλέθρια αὐτῆς ἀποτελέσματα ἐπὶ τε ἐνὸς ἀτόμου καὶ ὀλοκλήρου κοινωνίας. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Θεὸς τοὺς ἀδιαφόρους καὶ χλιαροὺς μεγάλως ἀποστρέφεται

καὶ μισεῖ. Καὶ τὴν ἀποστροφὴν του ταύτην ἐκφραστικώτατα ἐξεδήλωσεν ἐν τῷ ἐξῆς χωρίῳ τῆς Ἀποκαλύψεως: « Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός· ὄφελον ψυχρὸς εἶης ἢ ζεστός· οὕτως, ὅτι χλιαρὸς εἶ καὶ οὔτε ψυχρὸς οὔτε ζεστός, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου· ὅτι λέγεις, ὅτι πλούσιός εἰμι, καὶ πεπλούτηκα, καὶ οὐδένος χρεῖαν ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ ἐλεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός ». (Ἀποκ. κεφ. γ', 15—18).

Ἀρχιμανδρίτης ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ Ι. ΖΑΧΟΣ
Ἱεροκήρυξ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ

Ἀθρῖον Κυριακὴν 20 Μαΐου 1912 οἱ ἱεροκήρυκες τῆς θρησκευτικῆς Ἀδελφότητος « Ἐδουθείας » θὰ κηρύξωσιν ὡς ἑξῆς: Ὁ ἱερολογ. κ. Γρ. Ὁρφανίδης π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναφ ἁγ. Τρύφωνος.

Ὁ ἱερολογ. κ. Γ. Πασχάλης π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναφ Μορτακίων π. μ. δὲ ἐν τῇ σχολῇ ἁγ. Δημητρίου.

Ὁ ἑλλόγ. κ. Π. Κατσιναβάκης π. μ. καὶ π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναφ Μαγνησίας.

Ὁ ἑλλόγ. κ. Ἄνδρ. Κουρσιδάκης π. μ. ἐν τῇ σχολῇ ἁγ. Τρύφωνος.

Πρὸς τοῦτους σήμερον Σάββατον περὶ ὧραν 11—12 π. μ. θὰ ἐρμηνεύσωσι τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον τῆς αἰρῖον εἰς ἐπήκοον πάντων τῶν μαθητῶν, ὁ μὲν ἱερολογ. κ. Γρ. Ὁρφανίδης ἐν τῇ σχολῇ Εὐαγγελιστρίας, ὁ δὲ ἱερολογ. κ. Γ. Πασχάλης ἐν τῷ Καταστήματι τῆς ἀγαθοεργῆς ἀδελφότητος τῶν Κυρίων.

ΠΑΤΡΙΚΗ ΠΡΟΣ ΥΙΟΝ ΑΣΤΟΡΓΙΑ
ΚΑΙ ΥΙΟΥ ΑΠΑΙΔΕΥΣΙΑ ΚΑΙ ΕΥΤΕΛΕΙΑ

Ὁ σοφὸς Πλούταρχος ὁ περὶ τὰ τέλη τοῦ πρώτου καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ δευτέρου αἰῶνος μετὰ Χριστὸν ἀκμάσας, ἱστορῶν τὰ περὶ Διονυσίου τοῦ νεωτέρου, βασιλέως τῶν Συρακουσίων, διηγείται ὅτι «Ἐλίκων ὁ Κυζικινός, εἷς τῶν Πλάτωνος συνήθων, ἡλίου προεῖπεν ἔκλειψιν, καὶ γενομένης ὡς προεῖπε, θανμασθεῖς ὑπὸ τοῦ τυράννου τῶν Συρακουσίων, δωρεὰν ἔλαβεν ἀργυρίου τάλαντον». Ὡς αἰτίαν τοῦ θανμασμοῦ καὶ τῆς μεγάλης δωρεᾶς πρὸς τὸν Πλατωνικὸν φιλόσοφον ἀναφέρει ὁ Χαιρωνεὺς τὴν ἀπειθεσίαν καὶ ἀμάθειαν τοῦ βασιλέως, ὃν ὁ πατὴρ Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος, φοβούμενος μήπως παραδίδων τὸν υἱὸν του εἰς χεῖρας σοφῶν καὶ ἐναρτέων διδασκάλων καὶ ἐκπαιδύων αὐτὸν ὡς ἔπρεπεν εἰς βασιλοῦς παιδα, θὰ εἶχεν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ ἐπίβουλον τῆς βασιλείας του, κατέκλεισεν ἐντὸς τοῦ παλατίου του, ἀπογορεύσας εἰς αὐτὸν τὴν συναστροφὴν καὶ ὀμίλιαν μετὰ παντὸς λογίου καὶ συνετοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀφῆκε νὰ διέρχεται τὸν καιρὸν του εἰς παντὸς εἶδους παι-

διάς, κατασκευάζων ἀμάξια καὶ λυχνίας καὶ δίφρους ξυλλίνους καὶ καθίσματα καὶ τραπέζας. «Δεδοικὼς μὴ φρονήματος μεταλαβὼν καὶ συγγενόμενος νοῦν ἔχουσι ἀνθρώποις, ἐπιβουλεύσειεν αὐτῷ καὶ παρέλοιτο τὴν ἀρχήν, ἐφρουρεῖ κατὰ κλειστον οἶκοι, δι' ἔρημιαν ὀμίλιαν ἐτέρας καὶ ἀπειρία πραγμάτων, ὡς φασιν, ἀμάξια καὶ λυχνίας καὶ δίφρους ξυλλίνους καὶ τραπέζας τεκταίνουμένους». Πρὸς τοῦτον δὲ τὸν Διονύσιον προστίθειν ὁ Πλούταρχος ἀποπέμποντα τῶν Συρακουσίων τὸν μέγαν τῆς Ἑλλάδος φιλόσοφον Πλάτωνα καὶ εἰπόντα πρὸς αὐτόν. «Ἡμεῖς, Πλάτων, πολλὰ καὶ δεινὰ κατηγορήσεις ἡμῶν πρὸς τοὺς συμφιλοσοφοῦντας ὑπομειδιάσας ἐκεῖνος ἀπεκρίνατο μὴ τοσαύτην λόγων ἐν Ἀκαδημίᾳ γένοιτο σπάνις, ὥστε σοῦ τίνα μνημονεύσαι».

Τοιαύτη ἦν ἡ παρὰ τοῦ μεγάλου καὶ σεμνοῦ τῆς ἀρχαιότητος φιλοσόφου δοθεῖσα ἐμπρόπουσα καὶ ἀξιωματικὴ ἀπάντησις πρὸς τὸν τύραννον τῶν Συρακουσίων, ὅστις ἀφειθεῖς ἀπαιδευτοῦ ὑπὸ τοῦ ἀστόργου καὶ ἀθλίου αὐτοῦ πατρὸς ἀπέβη ἀθλιώτερος αὐ-

τοῦ, γυμνὸς πάσης ἀρετῆς καὶ σεβασμοῦ πρὸς ὅ,τι ὄσιν καὶ ἰερὸν διέσωζεν ἔτι καὶ ἐσέβετο ὁ σύγχρονος ἐθνικὸς κόσμος. (Βλ.

Πλούταρχου παραλλήλους βίους ἐν βίῳ Δίονος, Τομ. 9, σελ. 1-63 ἐκδ. στερεοτύπ. ἐν Λειψίᾳ 1829).

† Ὁ πρῶτον Νικομηθεὺς ΦΙΛΟΘΕΟΣ

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΙΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΑΙ ΕΠΙΔΕΞΕΙΣ

Ὡς πρὸς τὴν παιδείαν τῶν τέκνων τοῦ ἑθνοῦ λαοῦ μας ὀφειλομένην σοβαρώτατα νὰ σκεφθῶμεν πῶς θέλομεν κατὰ πᾶσαν τὴν ἐποχὴν τὸ βέβημα τὸ πικρὸν τὰς φάλαγγας τῶν ἑθνικῶν Σχολῶν, «γυμνόμενοι τὰ πάντα τοῖς πᾶσιν ἵνα πάντως τινὰς σώσωμεν» καὶ αἰσθανόμενοι βεβήματα τὴν ἡν ἔχομεν ὑποχρέωσιν ἔχει μόνον τῆς ἰδρύσεως νέων Σχολῶν ἐμπορικῶν, σχολῶν Γλωσσῶν, βιομηχανικῶν καὶ τεχνικῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς μεγίστης καὶ ἀδιακόπου φρονιτικῆς καὶ μερμηκῆς, ἣν πρέπει νὰ λάβωμεν ὅπως ἡ ὀλιγὴ ἡμῶν παιδείσις θεμελιωθῇ ἐπὶ ὅλων ἐκείνων τῶν ἐπιστημονικῶν δεδομένων, τὰ ἑποῖα ἡ νεωτέρα κοινωνιολογία καὶ ἡ σημερινὴ παιδαγωγικὴ ἀνάγραψαν ὡς βάσεις τῆς νέας παιδείσεως καὶ ἀγωγῆς. Δὲν ἀρκεῖ πλέον ἡ συσσώρευσις γνώσεων ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ ἡ μονομερὴς ἀνάπτυξις τῶν νέων. Σήμερον ἡ βιοπάλη τῆς ζωῆς διεξάγεται εἰς τὰς νεωτέρας κοινωνίας ἀκατάπαυστος, λυσσαλέα ὑπὸ μυρίαις μορφῶς μέχρι ἀποπνιγμοῦ δυστυχῶς τῶν μεγάλων ἰδανικῶν καὶ μέχρι διαφθορᾶς τῶν νόμων τῆς ἠθικῆς. Ἀπαιτεῖται νὰ μορφώσωμεν ἄνδρας τῆς νέας ἐποχῆς μὲ θῆραν καὶ μὲ χαρακτῆρα. Ἀντικείμενον μορφώσεως ἐν ταῖς σχολαῖς μας τοῦ λοιποῦ ἔδεν πρέπει νὰ εἴη μόνον τὸ γινῶναι καὶ τὸ εἰδέναι. Παραλλήλως πρὸς τοῦτο δεῖν νὰ τεθῇ καὶ τὸ βούλευσι καὶ ἐνθουσιᾶν. Δὲν ἀρκεῖ νὰ

γνωρίζῃ τις πολλὰ δύναιται νὰ γνωρίζῃ ὀλιγώτερα, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ἐν ἑαυτῷ δύναμιν θελήσεως, δύναμιν χαρακτῆρος, δύναμιν ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἠθους ἀκτινοβόλου. Οὕτω μόνον οἱ Ἕλληνες ἡμεῖς καὶ συναγματικοὶ πολῖται τῆς πανορθωτικῆς μας πατριδος θέλομεν χωρήσῃ καὶ τεθῇ εἰς τὴν πρωτοπορείαν τῶν ἄλλων συνοίκων ἀελοφῶν λαῶν πρὸς ὅσους καὶ ἀκμήν τῆς παιδείας δι' ἡμᾶς ταύτης γῆς καὶ πατριδος, ἣς τὴν ἱστορίαν, ἰδίᾳ δὲ τὴν Βυζαντινὴν, καὶ ἰδιαιτάτα τὴν ἀπὸ τῆς ἀλώσεως καὶ ἐφεξῆς, θέλομεν ἐν ταῖς σχολαῖς νὰ καταστήσωμεν οἱ ἡμέτεροι διδασκαλοὶ καὶ νέοι ὅλους ἰδιαιτέρον πνευματικῆς τροφῆς καὶ συστηματικῆς μελέτης καὶ σπουδῆς ἀντικείμενον καὶ ἐντροφῆμα, διότι μόνον ἡ βεβαία γνώσις τῆς περιόδου ταύτης τοῦ ἱστορικοῦ βίου τοῦ ἔθνους ἡμῶν θέλει διαγράψῃ καὶ φωτίσῃ τὰς μεγάλας γραμμὰς τῆς τε προέσεως καὶ τῆς μελλούσης σταδιοδρομίας τῆς φυλῆς μας.

Ἀλλὰ πρὸς τὴν πνευματικὴν ταύτην ἀνάγκην, δεῖν νὰ βάλῃ παραλλήλως καὶ ἡ σωματικὴ ἡμῶν ἐκείνη διάπλασις, ἥτις θὰ δώσῃ εἰς τὸ Γένος μας ὄρατα καὶ πλαστικὰ σώματα, σώματα μὲ χαλυθθίνους ἡρακλεῖους μυῖνας καὶ βραχίονας τοῦ Σαρψῶν. Εἰς χρόνους, καθ' οὓς αἱ ἐπιδημιαὶ δηλητηριάζουσιν ἀνευθῶς τὰς ἀνθρωπίνους γενεάς, καὶ αἱ κληρονομικαὶ διαθέσεις μεταγγίζουσιν εἰς τὰ τέκνα τῶν γονέων τὰς

ἄλλειψεις* ἐν ἡμέραις, καθ' ἃς ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς ὡς ἐκ τῆς σημερινῆς διαίτης καθίσταται ἑλοὸν μεγαλύτερον ἐργαστήριον μόλυσσος, ἐκ τοῦ ἐποίου αὐτομολύνεται ὁ ἴσθις, καὶ ἡ διανοητικὴ ὑπερφόρτωσις εἶναι ὁ ἀναπόφευκτος κληρὸς τοῦ νέου βιοπλαστικοῦ, ὀφειλομένου ἀπαραιτήτως ν' ἀντιτάξωμεν τὴν φυσικὴν ζωὴν μὲ τὰς ἀνάγκας τῆς παιδείας καὶ σωματικῆς καὶ τὰς ἀκαταπίπτους γυμναστικὰς ἐν τῇ καθαρῇ καὶ ζωογόνῳ ἀέρι καὶ τῇ ἡλιακῇ φωτὶ, ὡς ἀντιτάξιμον τρόπον τινὰ τῶν ποικίλων τούτων κινδύνων καὶ κακῶν. Ἐργον μὲν ἄς γνωρίζῃς ὅτι ἐπιτελεῖ, ὅστις ἔμπνευσι εἰς τὰ τέκνα τοῦ Γένους μας τὴν ἀγάπην τοῦ ὕψους καὶ τοῦ ἀναπεπαιμέτου ἀέρος καὶ τοῦ ἐλευθέρου φωτός, τὸν ἔρωτα εἰς τὴν ρυθμικὴν κίνησιν καὶ εἰς τὴν γυμναστικὴν, τὴν λατρείαν εἰς τὰ δάση καὶ τὰ ἄνθη, τὰ ἔποια ἢ ἀγαθόδοτις δεξιὰ τοῦ Θεοῦ ἐδημιούργησε διὰ τὴν σωματικὴν καὶ ἡθικὴν ἐπίρρουσιν καὶ ἀναζωογόνησιν τῶν ἀνθρώπων. Ἀκριβῶς δὲ ἡ φυσικὴ αὕτη ζωὴ θὶ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὰς θλιβερὰς ἐκείνας συνθηκῆς, ὅσας ἀποκτῶσιν οἱ ἄνθρωποι, οἷτινες ὄντι νόθον καὶ ψευδῆ βίον. Θὰ παύσωσιν ὄντως αἱ κακίαι, αἵτινες λυμαινόμεναι τὰς κοινωνίας καὶ μεταβάλλουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς δικνοητικὰ ἐρείπια ἢ εἰς θηρία κακουργοῦντα*.

Συνεπῆς πρὸς τὰς υποχρεώσεις τούτας, ἃς ἀνελάμβανε καὶ τὰς υποσχέσεις, ἃς πανδήμως ἔδωκε κατὰ τὴν ἐπίσημον τῆς ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ Ἱ. Πολυκάρπου ἐγκαθόδουσας αὐτοῦ ἡμέραν ὁ Σεβασμώτατος ἡμῶν Μητροπολίτης οὐκ ἐπαύσατο λόγῳ τε καὶ ἔργῳ ὑποστηρίζων τὰς ὑγιεῖς παιδαγωγικὰς ἀρχάς, ἐφ' ὧν βασιλεῖται τὸ ἀληθῶς βασιματουργόν τῶν νεωτέρων πολιτισμένων λαῶν σύστημα. Νέα ζωὴ ἐνεφυσήθη εἰς τὸ ἀσθενικὸν σῶμα τῆς παρ' ἡμῖν ἐκπαιδεύσεως, νέαι Σχολαὶ ἐν διαφόροις ἐνορίαις ἰδρύθησαν, τὸ διδάσκον προσωπικὸν ἐκαθάρθη τῶν ἀνεκαταστάσεων τὴν πρόθεσιν τῶν μαθητῶν

στοιχείων, προγράμματα νέα συντάχθησαν καὶ εἰς τὴν ἐντελῶς περμαληθεύσαν ἢ ἀτελῶς καλλιεργηθεύσαν σωματικὴν τῶν μαθητῶν διάπλασιν ἐδόθη ἡ προσήκουσα σημασία, οὐ μόνον βασιλεύοντος εἰσαχθέντος τοῦ μαθημάτος τῆς γυμναστικῆς ἐν τοῖς σχολικοῖς προγράμμασιν, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀναγκαιοῦτος πρὸς διδασκαλίαν προσωπικοῦ καταλλήλως κατὰ τοὺς μῆνας τῶν παύσεων ἐπὶ διατίαν καταρτιοθέντος ὑπὸ τοῦ καλλίστου παρ' ἡμῖν καθαγητοῦ τῆς γυμναστικῆς κ. Σ. Μάγνη καὶ τέλους εὐρυχωροτάτου καὶ ἐν θέσει καταλλήλῳ καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν διακρῦμῶσιν τελειοτάτου κατασκευασθέντος Σταδίου, οὗτινος παρόμοιον δὲν ἔχει νὰ ἐπιβείῃ ὁ Ἑλληνισμὸς μετὰ τὸ περικλεῆς τοῦ Ἰοστεφάνου ἄστεος Σταδίου.

Τῆς ζωηρᾶς ταύτης καὶ φερῆλπιδος κινήσεως καρπὸς ἀγαθὸς καὶ εὐχρηστος ὑπῆρξαν αἱ κατὰ τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐν τῇ μνημονουμένῃ Σταδίῳ τελεσθεῖσαι ἐπιδείξεις Σουηδικῆς γυμναστικῆς 17 Σχολῶν τῆς ἡμετέρας πόλεως, ἐκαστῆ τῶν ἑποίων ἐφιλοτιμήθη νὰ παρατάξῃ ἐν τῇ πεδίῳ τῆς εὐγενούς ἀμιλλῆς καὶ τῆς τιμῆς ἑμάδα καλῶς καὶ ἀρίτως γεγυμνασμένων καὶ εὐσταλῶν μαθητῶν, ἐπιδεικνύουσα οὕτω τὴν εἰς τὸ μάθημα τῆς γυμναστικῆς φιλότιμον ἐπίδοσιν τῶν τροφίμων τῆς.

Πολὺ πρὸ τῆς ἐριοσεως ὥρας ὁ εὐρύτατος τοῦ Σταδίου χώρος ζωηρὰν παρουσίαν κίνησιν μαθητῶν εἰς δύο περίπου χιλιάδας ἀνελθόντων καὶ πεντακισχιλίων καὶ πλέον θεατῶν πάσης τάξεως τῆς παρ' ἡμῖν κοινωνίας, ἐν τῇ μέσῳ τῶν ἑποίων οὐμνῆ καὶ ἐπιβάλλουσα διεκρίνετο ἡ περιχαρῆς φυσιογνωμία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου ἡμῶν, δικαίως ἐγκαυχωμένου διὰ τὴν πρόθυμον εἰς τὴν φωνὴν αὐτοῦ ὑπακοήν τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ ποιμνίου.

Ἡ χαρὰ τῶν θεατῶν, ὁ ἐνθουσιασμὸς αὐτῶν ὁ ἀκράτητος, ἡ μέχρι διακρῦσιν θα-

λερῶν συγκινήσει αὐτῶν, ὅταν ἔβλεπον τὴν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην προσηγομένην καὶ τὰς ἀσκήσεις αὐτῶν ἐν πάσῃ κνωμικότητι καὶ εὐρυθμίᾳ ἐκτελούσας Σχολικὰς ἐμάδας, δὲν εἶναι δυνατόν να περιγραφῶσιν ἐν τοῖς στενοῖς τοῦ *Ἱ. Πολυκάρπου* ὄροις, οὐδὲ εἶνε δυνατόν ἀναλυτικώτερον ἐνταῦθα νὰ δώσωμεν εἰκόνα τῆς ἐπιτυχίας μίαν ἐκαστῆς Σχολῆς ἰδιαίτερος ἀλλ' ἀρκούμεθα μόνον νὰ εἰπώμεν ὅτι οὐδεμίαν τῶν ἐμάδων καθυστέρησεν ἐν τῇ φιλοτιμίᾳ καὶ ὅτι πάντων μάλιστα διὰ τε τὸ πλῆθος καὶ τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν τελείαν κατὰ πάντα ἄσκησιν διεκρίθησαν τῆς τε Ἑλληνογαλλικῆς Σχολῆς Ἀρώνη καὶ τοῦ ἐγκαλλωπιστομάτος τῆς ἡμετέρας Κοινότητος τῆς γηραιᾶς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς.

Ἡ ἄλλ' ἔτι, κυρίως τὸν ἐνθουσιασμόν ἐκορύφωσε καὶ τὸν στέφανον τὸν ἀμαράντινον ἐπέθηκεν ἐπὶ τοῦ συντελεσθέντος μεγάλου ἔργου τῆς πνευματικῆς τῶν μαθητῶν διαπλάσεως, ὑπῆρξεν ἡ ἀπὸ κοινοῦ καὶ τῶν δύο τούτων χιλιάδων τῶν μαθητῶν ἐπὶ ἡμίμωρον διακρίσεως ἀσκήσεως, καθ' ἣν ὁ φθάλμος δὲν ἔμεινεν ἐκ συγκινήσεως ἀδακρυκτος καὶ μεθ' ἣν χειροκροτήματα βαγδάκια καὶ ἐπευφημίαι βροντοφῶνοι ἐδόνησαν τὸ Σταδίον, ἐπαναφέρουσαι εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν τοὺς ἀρχαίους τῶν προγόνων ἡμῶν ἀγῶνας, οἷτινες κατεστάθησαν καὶ ἀνεδειχθησαν οἱ στυλοβάται, οἱ στηρίζοντες καὶ ὑποστυσσάντες τὸ μαγαλεῖον καὶ τὴν δόξαν τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ.

Ὁ Σεβασμώτατος ἡμῶν Μητροπολίτης μετὰ τὸ τέλος τῶν ἀσκήσεων προσεφώνησε τοὺς παρελθόντας καὶ εἰς διπλοῦς ἀνὰ τετραδάς στοίχους παραταχθέντας μαθητάς, ἐπήνεσε τὸν ζῆλον αὐτῶν τε καὶ τὸν διδασκάλων αὐτῶν, καὶ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Γυμναστικῆς κ. Σ. Μάγνη, ἠδ' ἀρίστης τῆς ἐφορείας τῶν Σχολῶν, τὴν διοργανωτικὴν ἐπιτροπὴν τοῦ Πανιωνίου Γυμναστικοῦ Συνδέσμου, τὴν Μουσικὴν σχολὴν Σμύρνης, συντελέσασαν διὰ τῆς ὀρχήτρας αὐτῆς εἰς τὴν μετ' ἡμῶν ἐκτελέσαν τῆς ἐορ-

τῆς διεσχεωγῆν καὶ τοὺς φιλοτίμους καὶ φιλομούσους συμπολίτας, τοὺς σπασσαντας νὰ ἐνθαρρύνωσι τὴν χρυσὴν τοῦ ἔθνους ἡμῶν ἐλπίδα ἐν τῇ σταθῆ τῆς εὐγενούς ἀμιλλῆς. Ἐν τέλει εὐχρηστικῶς ὅπως ὁ Κύριος ἐνίσχυῃ πάντας ἐν τῇ ἐπιτελείᾳ τοῦ πρὸς τὴν Ἑκκλησίαν καὶ τὸ ἔθνος ἡμῶν καθήκοντος, ἐκήρυξε τὴν λῆξιν τῆς τελείας, τῶν μαθητῶν ἐν ἀκράτητῳ ἐνθουσιασμῷ πολλακίς ζητωκραυγασάντων ὑπὲρ τοῦ πνευματικοῦ αὐτῶν πατρός, τοῦ τῶσον φιλοστόργως αὐτοῖς τὰ μέσα πρὸς τὸ εὖ ζῆν παρέχοντος.

Ἡ διεύθυνσις τοῦ Ἱ. Πολυκάρπου, χειροκροτοῦσα ἐν πνεύματι τὰ ἐπιτελούμενα ἔργα πολλῶν ἐπαίνων ἔργα, ἐπαναλαμβάνει πρὸς παρόρμησιν ἐπ' αὐτὰ καὶ συνέχειν αὐτῶν τὸ τοῦ Ἀποστόλου λέγοντος πρὸς Φίλιππίους: *ταῦτα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διλογοισμῶν, ἵνα γένησθε ἀμειψτοὶ καὶ ἀκέραιοι, τέκνα Θεοῦ ἀμόμωτα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διαστραμμῆνης, ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, λόγον ζωῆς ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἡμῶν εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίσατε*. (Φιλιπ. 6', 14—17).

ΣΥΛΛΥΠΗΘΗΡΙΑ

Ἡ διεύθυνσις τοῦ Ἱ. Πολυκάρπου* ἐγκάρδια ἀπευθίνει ἀδελφικὰ συλλυπητήρια τῇ ἐκ τῶν μελῶν τῆς διευθυνοῦσης αὐτῶν Ἐπιτροπῆς καὶ παλαιμῆχῳ παρ' ἡμῖν τοῦ θείου λόγου ἐργάτῳ ἱερολ. κ. Παρρασκευῆ Παπαδημίου, θειωθὸς δοκιμασθέντι ἐπὶ τῇ ἀνηκίστῳ συμφορῇ τῆς ἐκ τῶν ἐντεθῆν μεταστάσεως τῆς προσφιλοῦς αὐτοῦ ἀδελφῆς ἀειμνήστου Εὐλαμπίας Γ. Γατάπογλου καὶ εὐχεται ὅπως ὁ Κύριος περηγορήσῃ καὶ ἀνακουφίσῃ αὐτὸν τε καὶ τοὺς βρυσηνοῦντας οἰκείους καὶ τῇ μετὰ τὴν παρὰ τὴν ἐπιτροπὴν αὐτῶν ἐπιγγελλέντων Αὐτοῦ ἀγαθῶν τὴν ἀπόλυσιν.

ΜΙΚΡΑ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Σ. Ἅγιον Δυρραχίου κ. κ. Ἱάκωβον (Δυρράχιον).—Α. Θ. Ἅγιον Χριστουπόλεως κ. κ. Ἀμβρόσιον (Σέρρας).—Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτην κ. Ἀμβρόσιον Γαλατάκην (Νεάπολιν—Κρήτης).—Αἰδεσιμ. Παπᾶ Σταμάτιον Δόβολαν (Καϊσάρη).—Ἱερολογ. Ἱεροδιάκονον κ. Γεώργιον (Θεσσαλονίκην).—Καν Δάφην Σάββα (Ἀλεξάνδρειαν) καὶ Κουρ Ν. Κ. Μερτζανίδην (Θάσον).—Ἡρακλῆν Σ. Πεζάρου (Ἐγερδίε).—Ἡρόδοτον Προκοπίδην (Μύλασσα).—Αἰδεσιμ. Ἀποστόλου (Τσερέπλιανην) καὶ Παντελῆ Γ. Ἀφεντάκην (Ἄγ. Ὀρος). Ἐπιστολαὶ αὐτῶν ἐλήφθησαν. Ἀπάντησιν ταχυδρομικῶς. —Κον Ἀριστοτέλην Δ. Οἰκοσιμίδην (Θάσον). Συνδρομητῆς ἐνεγράφητε. Φυλλάδιον ἀπεστάλησαν ταχυδρομικῶς. —Αἰδεσιμ. Παπᾶ Θεόδωρον Χ. Κουτσουπνέλλην (Πολυχῆτον—Μιτυλήνης) καὶ Κουρ Δ. Μ. Κου-

τσουρῆλην (Πειραιᾶ) καὶ Βασίλειον Κ. Βογιατζῆ (Φρένελι—Ἀδραμυττίου). Ἐλλείποντα φυλλάδιον ἀπεστάλησαν ταχυδρομικῶς. —Πανοσιολ. Ἀρχιδιάκονον κ. Ἀγαθάγγελον Π. Λαγίδην (Κῶν) καὶ Κουρ Ἰωάννην Σικονόμου (Ἀζιζιέ) καὶ Π Ἐλευθεριάδην (Ἀδριανούπολιν). Ἐπιστολαὶ αὐτῶν ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. —Α. Σ. Ἅγιον Βεργοῖας καὶ Νιαούσης κ. κ. Καλλίνικον (Βέργοιαν). —Αἰδεσιμ. Σακελλάριον Παπᾶ Χαράλαμπον (Βατοῦσαν—Μιτυλήνης).—Πανος. Ἱερομόναχον κ. Σάββαν (Ἅγιον Ὄρος) καὶ Καν Πολυξένην Ἰατροῦ (Γκιουμουλτζίνα). Συνεμορφώθημεν ἐδηγίας ἡμῶν. —Α. Θ. Ἅγιον Ῥοδοστόλου κ. κ. Ἀλέξανδρον (Θεσσαλονίκην) καὶ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτην κ. Ἀνθιμον Δ. Μαρίνον (Σαλιχλή). Ἐπιστολαὶ αὐτῶν ἐλήφθησαν. Ἀπάντησιν ταχυδρομικῶς. —Αἰδεσιμ. Παπᾶ Θεόδωρον Ἀρμενάκην (Μαγνησίαν). Συνεμορφώθημεν ἐδηγίας ἡμῶν.

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- † Ὁ Σμύρνης Χρυσόστομος
† Ὁ Τράλλων Χρυσόστομος
Π. Παπαδήμου

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΤΟ Δ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ ΘΡ. ΑΔΕΛΦΟΤ. ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ
Περ. Δουκᾶς Π. Δουκέλλης
Γ. Ρουσσὲν Στ. Κοκκαλάς
Π. Κασάπογλου Δημ. Τσακῆρης
Α. Ἀθηνογένης Δ. Δουρουδόγλου
Μ. Νικολαΐδης Δ. Σεμιζόπουλος

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Σμύρνη	Γρ. ἀργ.	24
» ταῖς ἐπαρχίαις.	»	30
» τῶ ἐξωτερικῶ	φρ. χρ.	7
» Ἀμερικ	φρ. χρ.	10

Ἐκαστον τεῦχος μεταλ. 2

Ἱπτάθηνος: Π. Γ. ΔΟΥΡΕΦΑΔΡΕ = Ἐκ τοῦ τυπογραφεῖου Ο ΕΡΜΗΣ,